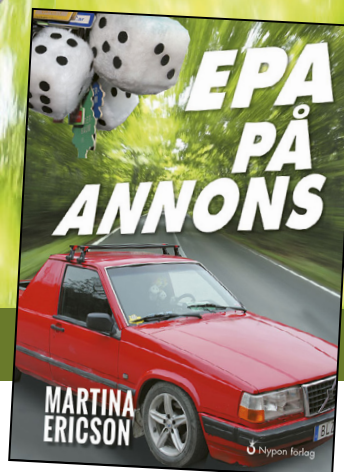

Epa på annons

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Joel drömmer om en riktigt fin epa-traktor. Han tittar på annonser varje dag. Pengar har han: han har sommarjobbat och mamma och pappa har lovat att bidra med pengar. En dag får Joel syn på den perfekta traktorn. Mamma och han åker till mannen som säljer den och kommer överens om priset. De skakar hand. Traktorn är Joels – tror han. När mamma och han kommer för att hämta epa-traktorn är det några killar där, som kikar på den. Vilka är de? Vad gör de där?

LGR 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att förstå, tolka och analysera texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, tema och motiv samt deras syften, avsändare och sammanhang. (SV åk 7–9)
- Att leda ett samtal, formulera och bemöta argument samt sammanfatta huvuddragen i vad som sagts. (SV åk 7–9)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

LGRS 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att avkoda och förstå texter. Sökläsning och läsning mellan raderna. (SV åk 7–9)
- Kommunikation för olika syften. Hur åsikter, intresse och argument kan uttryckas. (SV åk 7–9)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Läsa, förstå och reflektera över olika texter.
- Skriva texter för olika syften och mottagare.

INNAN NI LÄSER

Vad handlar boken om?

Titta på omslagsbilden och läs baksidestexten. Eleverna arbetar i par och diskuterar vad de tror boken handlar om. Jämför elevernas funderingar i klassen.

NÄR NI HAR LÄST

Ord och uttryck att förklara

I boken förekommer en hel del tekniska ord och en del andra uttryck som kan kräva en förklaring. Det finns säkert elever i klassen, som vet mycket om epa-traktorer och annat tekniskt. Fråga i klassen om eleverna kan förklara följande ord och uttryck.

epa(-traktor)	en äldre personbil eller lastbil, som blivit ombyggd till traktor/jordbruksmaskin; högsta tillåtna hastighet är 30 km/timmen
Blocket	annonssajt, där man kan sälja och köpa alla möjliga saker
A-traktor	en ombyggd bil som har fått växlarna spärrade och högsta hastigheten begränsad (30 km/timmen)
am-körkort	körkortsbehörigheten AM ger rätt att köra moped klass I (EU-moped), konstruerad för en hastighet av max 45 km/timmen
fjädrad bakaxel	på bakaxeln sitter de två bakre hjulen och där finns fjädrar som gör att hjulen studsar mjukt
dubbla växellådor	originalväxellådan finns kvar och man lägger till en växellåda som spärras så att fordonet inte kan köras så fort
flak	utrymme ute, längst bak på en epa-traktor t.ex., där man kan lägga saker
dubbla trissor	två roterande cirklar på en polermaskin
auktion	försäljning, där den som betalar mest får köpa det som säljs

De här uttrycken och förklaringarna finns även som en övning i elevens material, där de ska para ihop uttrycken med förklaringarna.

Sammanfattning

En berättelse har ett visst händelseförlopp, en dramaturgi. Först får man en bakgrund, man lär känna personerna m.m. Sedan inträffar något; ett problem uppstår. Berättelsen slutar med att problemet löses. Hur kan man sammanfatta *Epa på annons*? Be eleverna skriva en sammanfattning som ska innehålla de här delarna:

1. Bakgrund. Beskriv personerna och deras situation.
2. Problem. Vad händer?
3. Hur löses problemet? Hur slutar berättelsen?

Dilemma

När Joel och hans mamma kommer för att hämta traktorn, visar det sig att Mats har sålt traktorn en gång till – till killarna som betalar mer än Joel. Diskutera med eleverna om man kan göra så. I boken säger Joels mamma att ett muntligt avtal ska hållas, så rent juridiskt har Joel och hans mamma rätt. Men moraliskt? Är det självklart att man ska sälja till högstbjudande?

Omdöme

Vad tycker eleverna? Be var och en att avge ett omdöme.

- Tyckte du om boken? Varför? Varför inte?
- Om du skulle rekommendera den här boken till någon som inte har läst den, vad skulle du då säga?

Kapitelrubriker

Boken har elva kapitel, som inte har några rubriker. Dela in eleverna i grupper om tre och "dela ut" fyra kapitel till varje grupp. Eleverna ska nu sätta rubriker på "sina" kapitel. Jämför sedan rubrikerna i klassen.

Exempel: Kapitel 1 Joels dröm

Trafikmärken

Vilka trafikmärken känner eleverna till? På den här sajten finns trafikmärken att färglägga och förklara. Där finns också fakta om olika sorters märken. <http://www.ungafakta.se/pyssel/mala/trafikmarken/>

FACIT

Läsförståelse

Kapitel 1

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Vad gör Joel varje dag?
Joel surfar in på Blocket varje dag.
2. Vad letar Joel efter?
Joel letar efter en epa, en A-traktor.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

3. Varför har Joel letat så länge utan att hitta en epa, tror du?
Eget svar.

Fråga bortom raderna

4. Har du köpt något på Blocket någon gång? Berätta!
Eget svar.

Kapitel 2

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

5. Hur har Joel fått ihop pengar till epan?
Joels pappa ska lägga lite pengar och mamma lite. Joel har sommarjobbat och de har sparat pengar av barnbidraget.
6. Mamma säger "vi pratar om bilen i morgon" och Joel rättar henne. Vad säger han.
Han säger "traktorn" (inte "bilen").

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

7. Mamma suckar, men ler ändå när hon säger "du ger aldrig upp, va?" Varför suckar hon? Varför ler hon?
Eget svar.

Fråga bortom raderna

8. Är det bra eller dåligt att aldrig ge upp? Vad tycker du?
Eget svar.

Kapitel 3

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

9. Vad ska Joel göra på lunchrasten?
Han ska ringa till säljaren av epa-traktorn.
10. Joel har svårt att hänga med på lektionerna. Varför är det så?
Han tänker bara på epan.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

11. Varför säger mamma åt Joel att inte säga att han ska köpa epan, bara att han vill titta på den?
De måste titta på epan först och se så att den är fin och att de vill köpa den.

Fråga bortom raderna

12. På lunchrasten funderar Oskar och Joel ut frågor de ska ställa till säljaren. Vilka frågor tror du att de ska ställa? Skriv tre frågor de skulle kunna ställa.
Eget svar

Kapitel 4

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

13. Varför är det mamma som ska provköra epan och inte Joel?
Joel har inte körkort ännu.
14. Vem är det som har haft epan?
Det är Mats son Ludde som har haft epan.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

15. Vad menar Mats när han säger att epan är laglig?
Han menar att allt är i bra skick och att det inte går att köra för fort med den.

Fråga bortom raderna

16. När Joel och Mats pratar om priset, prutar Joel och Mats svarar. Vad menas med att pruta?
När man prutar säger man det pris man vill betala – ett lågt pris. Sedan säger säljaren ett högre pris och då kan man göra som Joel och säga ett pris som inte är lika högt som det som säljaren begär.

Kapitel 5

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

17. Hur märks det att Joel är nervös?
Han pratar inte och han sitter rak i ryggen.
18. När mamma och Joel kommer fram till säljaren står det ett par killar och kollar på epan. Varför tror mamma och Joel att de tittar på den?
De tror att killarna tittar för att köpa epan.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

19. Är det långt till säljaren? Hur vet man det?
Det tar ett par timmar att åka buss dit.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

20. Varför är Joel lite nervös för att pappa inte ska gilla epan, tror du?
Eget svar.

Kapitel 6**Frågor på raden** (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

21. Vad gör Mats och en av killarna?
De skakar hand.
22. Mats har sålt epan till en av killarna. Varför har han gjort det?
Killen bjöd med än Joel.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

23. Vad menas med att Joel "får en klump i magen"?
Det betyder att Joel blir nervös och orolig.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

24. "Men det fattar du väl att jag säljer till den som betalar mest", säger Mats. Vad tycker du? Är det rätt av Mats att säga så?
Eget svar.

Kapitel 7**Frågor på raden** (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

25. Hur reagerar Joels mamma, när Mats säger att han har sålt epan till en annan kille?
Hon blir inte arg, utan är väldigt lugn.
26. Varför ber mamma Joel att ta fram mobilen och visa annonsen?
I annonsen står det inget om att det är auktion, alltså att den som betalar mest får epan.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

27. Vad säger Joels mamma om avtal och vad det är som gäller?
Hon säger att de har ett muntligt avtal och att det gäller lika mycket som ett skriftligt avtal.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

28. Joels mamma pratar om deras muntliga avtal och hon säger "vi var tre stycken som hörde dig". Vad menar hon med det?
Eget svar. (Hon menar att det finns vittnen som har hört och sett att de har ett avtal.)

Kapitel 8

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

29. Vem ringer Mats till?
Han ringer till sin son Ludde.
30. Vad gör Mats, Joel och mamma på slutet, när Joel får köpa epan?
De skriver ägarbyte och kvitto. Joel för över pengar till Mats.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

31. I början av kapitlet förstår man att Joel inte tror att han ska få köpa epan. Hur kan man förstå det?
Han funderar på hur han ska få tag i en lika fin epa och vad han ska säga till Oskar.

Fråga bortom raderna

32. Vad menar mamma när hon säger att de har lagen på sin sida?
Lagen säger att ett muntligt avtal gäller. Det måste inte vara skriftligt.

Kapitel 9

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

33. Det är 10 mil att köra hem. Vad säger Joel att de ska göra medan de kör?
Joel ska plugga på trafikreglerna och mamma ska hjälpa honom.
34. Vad tycker mamma om att köra epan?
Mamma tycker att den är rolig att köra och hon vill ha den jämt.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

35. Vilka är Nicke och Linus? Varför är de där?
Nicke och Linus är Joels kompisar. De har kommit för att titta på epan.

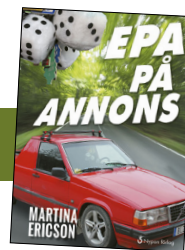
Fråga bortom raderna

36. Skulle du vilja ha en epa-traktor? Varför? Varför inte?
Eget svar.

Kapitel 10

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

37. Vad gör Joel och Oskar i garaget varje dag?
De polerar och vaxar och rengör epan.
38. Vad gör Joel på kvällarna?
Han pluggar med mamma. Han lär sig alla vägmärken och skyltar.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

39. Vad menar pappa när han säger att Joel har gjort en bra affär?
Han tycker att epan är fin och att allt funkar.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

40. Vad tycker du om att Joel har två plyschtärningar hängande i bilen?
Eget svar.

Kapitel 11**Frågor på raden** (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

41. Vad gör Joel på Trafikverket?
Han gör sitt körkortsprov.
42. Hur ska de fira att Joel har klarat körkortet?
De ska fira med extra fin mat på kvällen.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

43. Joel och mamma ska fira med att äta oxfilé, potatis och bea. Vad är bea?
Bea är en förkortning av ordet bearnaisesås.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

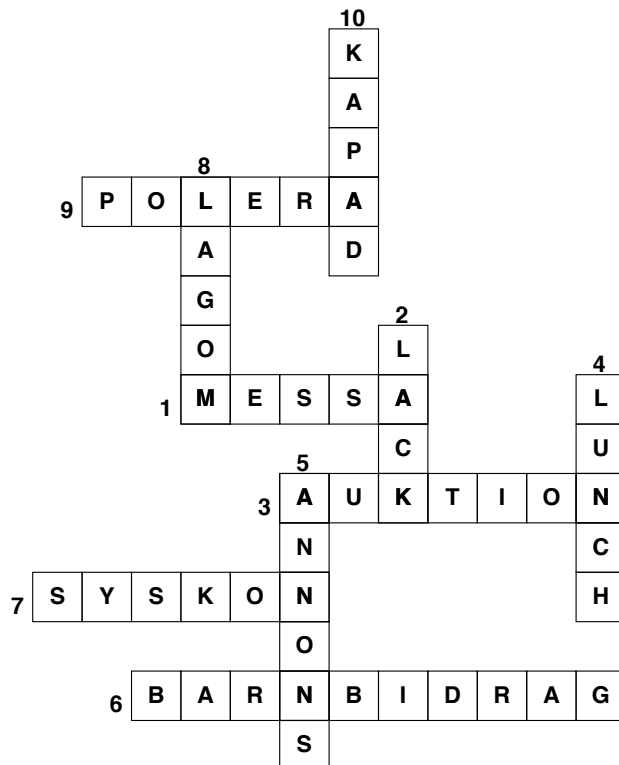
44. Vilken mat skulle du äta för att fira något?
Eget svar.

Para ihop

1C, 2F, 3H, 4D, 5I, 6A, 7E, 8G, 9B

Korsord

Trafikmärken

1. varning för farlig kurva
2. förbud mot omkörning
3. förbud mot att stanna och parkera fordon
4. motorväg upphör
5. varning för avsmalnande väg
6. förbud mot infart med fordon (enkelriktad gata)